

SLOVENE

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnishvu:
za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1.70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Inserati:
Enostop. petlivrst (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več kot trikrat . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja
vsak dan, izveniš nedelje
in praznike, ob pol 6. uri
popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravišstvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona št. 188.

Koper.

(Ali je Koper pripraven za italijansko vseučilišče?)

Že nekaterikrat se je med mesti, v katerih naj bi italijansko vseučilišče dobilo varno zavetje, imenoval tudi Koper. Ker se ima, kakor se vidi, stvar kmalu odločiti in sicer v zadovoljstvo gg italijanissimov, pogledimo, ali ima Koper približno ona svojstva, katera naj bi imelo mesto z italijanskim vseučiliščem?

Koper leži na poluotoku, zvezan je z ostalim svetom z dvema cestama proti jugu in zapadu. Šteje približno deset tisoč prebivalcev, med katerimi je tudi precej Slovencev in Hrvatov, toda ti ne prihajajo dosti v poštev, saj na zunanje ne. Večinoma se bavijo Kopranci z obrtnije, a mnogo jih je tudi kmetov, ki imajo svoja posestva zunaj, ter le hiše v Kopru. Imenujejo jih „Pavlani“, seveda iz slovenske besede „poljani“. Prometa ima Koper obilo, ker okolica koperska je zelo rodovitna in gosto obljudena. Poleg trikratne zveze s Trstom po morji tja in nazaj, ima sedaj Koper tudi železnice Trst-Poreč, koder vozijo na dan tudi trikrat vlaki. V Trst se pride po morji v tri četrt ure, po železnici v eni uri. Promet ima Koper skoro izključno od strani Slovencev, saj je skoro vsa okolica slovenska ako izvzamemo mesta ob morju: Milje, Izolo in Piran. Iz okolice prihajajo vsak dan slovenske žene in dekleta, ki hodijo v Trst z mlekom, kruhom in drugimi pridelki. Posebno živahna je kupčija s sadjem; po leti so parniki dan na dan polni ljudi in robe za Trst.

V svojem notranjem pa je Koper precej enolično ozkoulično istrsko mesto. Italijanski gimnazij in možka pripravnica za Slovence, Hrvate in Italijane, ter kaznilnica, dajejo Kopru nekaj življenja četudi se je že večkrat povdarjalo, da zlasti pripravnica za Slovence in Hrvate nikakor ne spadata v Koper. Sedaj naj pride pa vseučilišče! — Zdravo mesto Koper ravno ne bo za vseučilišnike, kajti stanovati v ozkih, zadublih

ulicah ne more biti baš prijetno; zazidan s poslopji pa je koperski poluotok domalega že ves. Sprehodov in razvedril za dijake Koper tudi ne nudi mnogo.

Ali mi moramo upoštevati drug moment glede vseučilišča v Kopru. Vlada noče dati zaveza v Trst radi vedno rastoče iredente; prav, ali ako da vseučilišče v Koper, zadela bo cvek na glavo! Kje pa bodo bodoči vseučiliščniki potem drugje, nego v Trstu? Zvezo s Trstom imeli bodo šestkrat na dan. Kako lepo se lahko stanuje v Trstu, ob osmih zjutraj si pa že v Kopru, oziroma še prej. Pa ta okolnost tudi ne bo dosti skrbela gospodov dijakov, saj se gre k predvanju, kadar se hoče. Ako je vseučilišče v Kopru, je to le za tri četrt ure vožnje premeščeno gnezdo iredente, v mesto, kjer je le par mestnih policajev, o katerih ves Koper ve, kako so iskri v svoji službi. Sedež iredentarskega rovanja je potem in ostane v Trstu, četudi avstrijska vlada postavi poslopje za vseučilišče v Koper; to je jasno, kot beli dan.

Toda iredenta nima v svojem programu le Trsta, temveč tudi Istre, tisto Istro, ki je sedaj po ljudskem štetju vendar še večinoma slovanska. Kakor sem že omenil, je okolica Kopra slovanska. Iz Kopra gre državna cesta v Poreč po krajih, kjer je še mnogo več slovanskega življa, kakor italijanskega. Župnije Korte pri Piranu, Krkavce, Smarje, Kestabona, Pomjan, Marezige, Sv. Anton, Dekani, Tinjan itd. so obljudene od samih Slovencev, kateri pa po mnogih krajih niso baš preveč zavedni. Tu bi bila operacijska baza za poitalijančevanje in priprava za uspešno iredento. Ljudstvu večinoma ne dadó šol, ali kolikor so jih dali, so bili v to prisiljeni; neuki kmet pa gre rad tja, kjer mu obetajo boljše, saj je zapadna obala Istre ravno vsled tega močno poitalijančena, ker so obetali vse možne dobrote, samo da so ostali v „istrski stranki“. Obrežna mesta pa tudi kar mrgole italijanskih advokatov, iredentarjev, framasonov itd. Sedaj naj jim pridejo na pomoč pa še vse-

učiliščniki in avstrijska misel, kolikor jo je še, pojde kmalu v nič.

Da je zistem v Primorju voda na mlin iredente, vedo tudi vsi zavedni Italijani, seveda to zistem sam zanika. Ako pa ta zistem preskrbi vseučilišče v Koper, potem se bo uresničila njegova srčna želja: „Istra Italijanom“, gori na Dunaju pa ne bodo čutili, da so ribo, hoteč jo končati, vrgli v vodo.

Papežev nagovor kardinalom.

Papež je imel 27. t. m. v tajnem konzistoriju za kardinale sledeči nagovor: „Prišli smo se že v vašem krogu, da goje na Francoskem veri škodljiva stremjenja. Ne pritežujemo se, da nameravajo na Francoskem razveljaviti začetkom preteklega stoletja v splošni blagor in v srečo države in cerkve sklenjeno pogodbo med apostolsko stolico in francosko vlado, ampak pritožujemo se, ker se posvetujejo o trajni ločitvi državne oblasti od cerkve. In dasi smo z vso gorečnostjo in z vsemi sredstvi, ki smo jih spoznali za dobre, še zadnje dni poizkušali preprečiti tako veliko zlo in dasi smo trdno odločeni poizkušati to še i nadalje, ker se nikakor ne mislimo odtegniti dolžnosti, ki nam jih nalagajo sklenjene pogodbe, so stvari vsled razburjenja, ki se je pri tem pojavilo, tako napredovale, da moramo, žal, verovati, da je v kratkem katastrofa neizogibna in bridko obžalujemo, da bo ravno vsled tega prizadeto ono francosko ljudstvo, ki ga ljubimo iz vse svoje duše. Ker pa vsako zlo, cerkvi prizadeto, jako vpliva na javno življenje povsod, je potrebno, da ne le francoski katoličani, ki jim mora biti obramba cerkve sveta stvar, ampak tudi vsi oni, ki ljubijo pokoj in mir v državi, skrbijo zate, da ne bo tudi njihove domovine zadeto tako zlo. Naše srce je tudi zelo žalostno vsled strašne vojske, ki že tako dolgo časa pustoši v požigom in moritvijo širne pokrajine na Daljnem Vzhodu. — Kot namestnik Boga tukaj na zemlji, ki je izvor miru, hrepenimo in želimo, da bi božja previdnost vzbudila med vladarji in narodi smisel vzajemnosti. Zla, ki stiskajo človeštvo povsod,

se tako številna in velika, da ni potrebno človeškega trpljenja pomnoževati še z vojsko.“

Sveti oče je nato z veseljem izjavil, da so Brazilija, Peru in Bolivija predložile svoje obmejne spore v rešitev komisiji, ki ji predseduje papež. Obžaloval pa je veri sovražno politiko ljudovlade Ecuador. Končno se je papež spominjal slavljenja Brezmadežne meseca decembra m. l. po vsem kat svetu in je sklenil s prošnjo do prečiste Device.

Rusko-japonska vojska.

Vedno prodiranje ruske oblasti v severni Aziji do obal velikega oceana na eni strani ter vedno rusko osvajevanje na zahodu Kitajske preko obali reke Amudarja do mej Perzije in Beludžistana na drugi strani je pomenjalo popolno objetje kitajskega cesarstva ter nevarnost za rumeno pleme. Ni torej čudno, da se je vzbudilo v japonski ljubosumje, to tem bolj, ker se je kraljestvo na otokih odprlo zunanjim vplivom, evropskemu prometu, si izkušalo pridobiti evropske kulture, prisvojiti si najboljše ter se s tem okoristiti. Cim bolj se torej na celini utrjuje Japonska ter širi njen vpliv, bodisi z osvojitvami, bodisi z reorganizacije armade in brodograditve ter z preustvarjanjem političnih razmer na Kitajskem, tem bolj raste nevarnost za belo pleme in za Evropo. Uspehi v japonsko-kitajski vojski ter dosedajni uspehi v rusko-japonski vojski vedno bolj vzdigajo ugled in moč Japonske v očeh njenih azijskih soplemenskih rojakov. S tem utegne Japonska dobiti v roke tudi vodivno ulogo. Tu ni izključeno, da Japonska posnema vzgled Prusije (l. 1870/71) ter združi morda vsa rumena plemena pod mikadovim žezlom.

Sledeči vzgled naj nam dokaže, da je japonska diplomacija in z njo armadno vodstvo mislilo več ko 10 let naprej.

Peterburški list „Njiva“ prinaša v svoji 16. števil. od 18. aprila l. 1892. podoba, ki kaže na nekem peterburškem trgu zbranih več ruskih častnikov, tedanjega japonskega majorja Fukušimo ter več osedlanih konj. Pod podobo je bilo napisano: „Pot na konju na Japonsko skozi celo evropsko in azijsko Rusijo. Odhod majorja Fukušime iz Peterburga.“ — Besedilo k tej sliki pa se glasi, prevedeno doslovno: „Major Fukušima“. „Dne 12. marca je došel v Peterburg japonski vojaški ataše v Berlinu, major Fu-

LISTEK.

Kitajska pisma.

(Veselko Kovač, apost. misijonar)

XXV.

„Oglasi se vendar pogosteje, da bomo vsaj vedeli, si-li še živ ali ne!“ . . . Tako mi prigovarja prijatelj v zadnjem pismu.

Priznati moram odkritosrčno, da mi zlasti zadnja dva meseca ni manjkalo tvarine, a časa sem imel kruto pičlo. Pa kaj bi se izgovarjal; toliko časa bi se že-še našlo, da se napiše vsaj kratko pisemce, a človeku se vselej ne ljubi . . .

Posezimo torej nekoliko nazaj — v preteklost zadnjih treh mesecev. Dne 17. novembra m. l. dopolnila je kitajska cesarica sedemdeseto leto svojega življenja. Gotovo lepa doba! Že lansko, pravzaprav predlansko leto, ko je cesarica-vdova stopila v sedemdeseto leto, so mandarini praznovali ta dan s sijajnimi gostijami in gledališkimi predstavami. Kakor tačas, bili so tudi to pot povabljeni različni tuji gostje. Od katoliških misijonarjev — in našega vikarijata — zopet preč g. škof, provikarij in pisec teh vrstic. V marsičem se je zadnja jubilejna slovesnost razlikovala od prve.

Med gosti sem opazil nekaj predstojnikov protestantskih in anglikanskih misijonarjev. Lansko leto jih namreč ni bilo. Glavna razlika med prvo in drugo slovesnostjo pa je bila ta, da so letošnji prisostvovali tudi so-prege visokih mandarinov in v njih družbi žene povabljenih Evropecev. — Moški gostje smo bili ločeni od ženskih po nizki ograji. Ta prvi nastop ženske v javnosti kaže, da se „kitajski zid“ pridno podira . . .

Glavna točka slavnostnega vzporeda je na Kitajskem vselej — gledališka predstava. Ob petih se je začela ter trajala nekaj nad dve uri. To pot sem imel priliko „naslajati“ se ob kitajski spevoigri. Dve osebi nista niti enkrat peli ob enem. O zboru seveda niti govora ne more biti! Pa, da bi bili saj samospevi naravni. Niti tega ne! Kitajci imajo dobre — lahko se tudi reče — lepe glasove. Toda pri petju se poslužujejo vedno le prevrženega glasu (fistel). Zaklad pevskega glasu jim je nepoznan. „Orkester“, ki je petje spremljeval, ni bil številčen. Bilo je kakih pet cigumigovcev, jeden pa je udarjal prav svojevoljno na činele . . . Ko prisostvuje Evropejec kitajski „operi“ v prvič, seveda še ne proda preveč dolgega časa, ker radovednosti hrane ne zmanjka. A v tretjič kitajske „opere“

ne bi obiskal, če bi bil tudi lepo plačan. Kaj osobe poje, niti Kitajci ne razumejo veliko. Ako kdo razume par odlomkov, je že veliko. Vsebinska je torej — človek bi vsaj mislil — postranska stvar. Poglavitna reč je — glas. Pevcem se je skoro poznalo, da so si svesti svoje dovršenosti v pevski umetnosti. Kretanje igralcev je bilo naravnost „leseno“. Najbrž kitajski igralec v tem oziru nima nobene šole. Obleka je pa vseskozi spodobna, prav lepa, in — videti je bilo — tudi dragocena . . .

Začel se je obed. Sedel sem ob levici podkraljevega namestnika. To vam je inteligenten in eleganten mož! Govori tudi angleško. Ker tega jezika nisem zmožen, pogovarjala sva se kitajski. Pravil mi je, da zna igrati na klavir . . . Meni ob levici sedel je precej mlad mandarin. Praša me po imenu, starosti in domovini. Glede na zadnje vprašanje sem bil nekoliko v zadregi, kako mu naj razjasnim, da sem slovenske krvi. Kolektivnega imena „Slovan“ Kitajec ne pozna. Zastonj bi bila torej vsaka razlaga. Rečem torej:

„Avstrijski Rus sem.“

„Krasno! Torej govoriš onaki?!“

„Da, nekoliko.“

In zgodilo se je nekaj, česar nisem

pričakoval. Mandarin je začel z menoj govoriti v pravilni ruščini.

Res sem pred leti čital Puškina, Lermontova, Turgenejeva, Gogolja in še nekaj drugih ruskih pisateljev v izvirniku, a pri liko, govoriti blaglasno ruščino, sem imel samo jedenkrat. Svest sem si bil torej okornosti v izrazu. Na razna prašanja sem sicer odgovarjal ruski, a precej lakonično. Mandarinu se je poznalo, da hoče pokazati svojo spretnost in znanje. Meni je šlo za kožo. Ko sem se ravnokar izdal za Rusa, a se potem izgovarjati s tem in onim, nikakor ni kazalo. Zdelo se mi je najpametnejše obrniti čolniček konverzacije, ter veslati nazaj v varnejše pristanišče kitajskega jezika.

„Kje si se naučil tako dobro ruskega jezika“, prašam ga pohvalno, poslušujoč se kitajščine.

„V Peterburgu, kjer sem bil dve leti pridržen kitajskemu poslanstvu“, odgovori mi razboriti mandarin istotako kitajski.

Bil sem, hvala Bogu, zopet na varnem, ne da bi bil mandarin opazil mojo zadrego . . .

Jezil pa sem se na tistem nad praktičnim učnim redom avstrijskih gimnazijev. Koliko bolje bi se izhajalo v življenju, ako

kušima, ki potuje, kakor znano, na konju skozi evropsko in azijsko Rusijo. V sosedni Pulkovi so drznega jezdeca sprejeli konjeniški častniki peterburške posadke ter ga toplo pozdravili. Nato je nadaljeval major Fukušima svojo pot v družbi častnikov, ki so ga vedli v konjeniško častniško šolo, kjer je bil serviran zajutek. Jako ginjeni gost je odgovarjal na napitnice z napitnicami na čast ruske armade, carke garde, konjeniških častnikov in drugih. Zvečer je obiskal japonsko poslaništvo. Dne 18. marca je major Fukušima imel srečo, predstaviti se Njeg. carskemu Veličanstvu gospodu in carju. Dne 18. marca se je major odpeljal v Moskvo. Spremljala ga je cela kavalkada častnikov do Kolpina. Major Fukušima je zelo majhne postave tako, da brez tuje pomoči ne more zasesti konja. Med potjo se živi skoro izključno le od jajc, ki jih (po pripovedovanju njegovih znancev) po 13 sne naenkrat ter pri tem izpije cel samevar. Ruskega zna major sploh le nekaj besed: „Bog živi!“, „Zdravstvuj!“, „Jajca“ itd. Da označi številko 10, pokaže svojih deset prstov.“

Mislím, da je jasno dovolj, da tedanji major, sedanji generalni major Fukušima ni potoval skozi azijsko Rusijo v svojo zasebno zabavo, ampak z učenim namenom, posebno v vojaškem oziru.

Na bojišču.

Japonsko zasledovanje ni doseglo svojega namena, popolnoma razpršiti potolčeno rusko armado. Stirinajst dni po tako krvavem boju se Rusi zopet zbirajo 150 km severno od Mukdena v novih, utrjenih postojankah. Treni, ki so bili že daleč naprej, gredo zopet nazaj proti jugu, iz česar sledi, da se hoče ustavljati Linevič vsaj z delom svoje armade v goratih krajih med Čantunom in gornjim Sugarijem. Najbrže hoče s tem olajšati Rennenkampfu, ki je stal v bitki pri Mukdenu južno od Sincintina ter se sedaj umika proti Hajluncenu, umikanje proti Kirinu ter strateško združenje z glavno armado. Natančno ni znano, kje se nahajajo nove Linevičeve postojanke. Po brzojavkah soditi, bodo Rusi zasedli eno ali več gorskih podnožij v Cesarskem lesu, ki se vleče zahodno proti mongolski meji. To so postojanke Nančenci, Svanmjavci in Sipingaj — General Linevič pa se tukaj najbrže ne bo spustil v odločilno bitko, ker je tu velika nevarnost za obkoljenje. Rusi bodo porabili te pozicije le za boje na umikanju ter za zadrževanje sovražnika, dokler se čete popolnoma ne uredijo ter levo krilo pod Rennenkampfmom ne združi z glavno armado.

Pariški listi trdijo, da so ruske utrdbе ob reki Sungari doslej najmočnejše ruske utrdbе. — Za obrambo teh pozicij je treba baje 250.000 mož, ki so menda že zbrani ondi. Tja prihajajo tudi vojaki iz Harbina in ojačenja iz Rusije. V pozicijah so že prej stali težki topovi.

Tokio, 26. marca. Uradno poročilo vrhovnega vodstva pri Sinšinu stojičega japonskega oddelka poroča, da se je umaknil sovražnik odondot 90 milj severovzhodno v smeri proti Hajluncenu.

Sipingaj, 27. marca. Ruske patrulje so se bližale mestu Čantjefu. En prostovoljec se je vtihotapil v mesto, kjer je izvedel, da je mesto zasedeno od dveh pehotnih bataljonov in dveh eskadronov. Pred fronto armade je bilo opaziti v bivaku hunhuške tolpe pod vodstvom japonskih častnikov in podčastnikov.

bi se na gimnaziju učili nekoliko manj matematike, a mesto tega kakega modernega jezika! Ako človek z lastno pridnostjo ne pride do znanja recimo francoščine ali laščine, pa je revež, ako prestopi domače meje. Zunaj Nemčije in Avstrije z nemškim jezikom ne prideš daleč... Se nekaj mi je prišlo na misel. Kitajec se na tujem hitro priuči bodisi kateregakoli jezika. Poznam mandarino, ki govore perfektno nemški jezik. Na Slovenskem pa so ljudje, ki bi imeli sveto dolžnost priučiti se slovenskega jezika, a tega ne store. Še zaničujejo ga. To gotovo niso „kitajske“ razmere...

Pri prvi jubilejni svečanosti je vojaška godba igrala himne in koračnice raznih evropskih držav. Tudi avstrijsko cesarsko pesem. Letos smo slišali samo kitajsko, angleško in amerikansko. Vzrok temu je vse-kako iskati v dosedanjih japonskih zmagah. Azijsci se zavedajo svoje moči in veljave...

Med obedom je bilo nekaj napitnic cesarici-vdovi, ki se vse končale s prav kitajsko željo: „uang-sui, uang uang-sui — desetisoč let desetisočkratdesetisoč let cesarici!“

Po obedu so nekateri gospodje in mandarini živahno kramljali čez nizki plot z ženskimi gosti...

Podkralj Džou je imel drugi dan zapustiti svoje dosedanje mesto. Bil je povišan.

Peterburg, 27. marca. Linevič poroča carju včeraj: V teku noči nisem dobil nobenega poročila o kakih dogodkih.

London, 27. marca. Iz Tokia poročajo, da japonski vojaški krogi sedaj selo pretresajo nasledke ruskega umikanja in marljivo delajo načrte za nadaljne operacije v Mandžuriji. V Tokiu so mnenja, da bodo Rusi napadli Japence pri Harbinu.

Ruski list o položaju.

Peterburg, 25. marca. „Novoje Vremja“ poroča iz Gunculina: Japonci se zopet pripravljajo za obkoljenje. Teren je ugoden za odpor. Vendar pa ni gotovo se li bomo spustili v bitko. Sploh je težko reči, kako se bodo stvari razvile. Spreten maneuver more izpremeniti cel položaj. Ako bo pa šlo tako naprej, ko doslej, se bomo morali umakniti do reke Sungari. Tu bo pa važno za nas in bo odločilo usode tretje periode vojske, če se bomo mogli tu držati toliko časa, da dobimo ojačenj, sicer se bomo morali umakniti na sibirsko tla. Doslej je bila glavna naša komunikacijska črta za hrbtom armade navpično k fronti. Vsled tega nevarnost odrezanja tudi ni bila toliko, ker zato je bilo treba obsežnega obkoljenja, kar pa ni bilo mogoče prikriti tudi pri našem slabem ogledništvu. Toda po umikanju do Harbina bi pa stali obe fronti vzporedno z železnico. Pri tem bi pa vsako nenadno pretrganje naše fronte povzročilo za armado nevarnost, da bo odtrgana od svoje baze (Rusije). Isto nevarnost bi povzročilo obkoljevanje. Poleg tega bo treba več četa za varstvo železnice, ker bodo Hunhuzom olajšani napadi na železnico; tem se bodo pa morebiti priklopili tudi redne kitajske čete. Za nas je pa tudi nevarnost, da nas odrežejo od Vladivostoka ter da izgubimo usursko pokrajino. Zato se moramo pripraviti, Vladivostok preskrbeti s četami, živem in strelivom ne le za 5—6 mesecev, ampak za 1½ leto ter izročiti usodo trdnjave zanesljivemu, odločnemu možu. Pred vsem pa moramo dobiti najmanj 200.000 mož ojačenj. Le s premočjo moremo premagati sovražnika.

Koliko mož so že Rusi poslali na bojišče?

Peterburg, 27. marca. Po uradnih poročilih je bilo doslej odposlanih na bojišče med vojsko skupaj 13.000 častnikov, 761.467 mož pehote, 146.000 mož konjenice in 1521 topov. Iz teh števil je razvidno, da so ruske izgube večje, nego se je doslej mislilo.

Zavrnjeno obrekovanje.

Generalni konzul Bronevskij v Kaneji je poslal listom sledečo izjavo:

Nekatere brzjojavne agenture so razširile najprej v angleškem, potem tudi v ostalem evropskem časopisju vesti, da so mornarji tretjega tihomorskega brodovja, ko so stale ruske ladje v Kaneji in Sudi, baje nedostojno obnašali. Nekateri so poročali celo, da so ruski mornarji bili nasilni proti domačemu prebivalstvu in da je prišlo do krvavih izgredev. Dolžnost mi je izpričati, da so ta poročila zlobno izmišljena in so le nadaljevanje hudobnih laži, ki jih je začel poleg drugih listov priobčevati zlasti „Daily Telegraph“ o brodovju admirala Felkersama.

Avstralski konji za Japonce.

Sidnej, 27. marca. Razne trgovske hiše so najele osem parnikov, ki naj prepeljejo v Honkong okrog 10.000 konj, ki

Cesarski dvor ga je namreč imenoval podkraljem dveh pokrajin Ngan-hui in Kiang-su. Vzel je torej ta večer slovo od vseh gostov. Skoro vsakemu je segel za slovo v roko ter izpregovoril par besed. Meni je dejal: „Jutri moram odpotovati.“ — Jaz: „Velmež, škoda, da odideš!“ — Podkralj: „Ni drugače!“ — Jaz: Vse žaluje po tebi!“ — In šel je smehljaje naprej. Celo k ograji je stopil ter se pogovarjal z nekaterimi Evropejkami, a v roko ni segel nobeni.

Imenovani podkralj je posetil zadnje poletje mejo misijonsko postajo, ki je oddaljena nekaj nad eno uro od mesta Tsinanfu. Dan prej mi je poslal naznanilo. Hitro sporočim g. škofu podkraljevo namero. Zarana pride drugi dan njegova prevzvišenost, da pozdravi tudi on podkralja. V spremstvu nekaj mandarinov, a neštevilnega osobja in vojakov na konjih pride podkralj drugi dan ob desetih. Ogledal si je semenišče, cerkev in druga poslopja. Vse ga je zanimalo. „Hen ho, hen ho — izvrstno, izvrstno“, bila je pohvala visekega dostojanstvenika. Mene seve ni ganila posebno, ker vem, da Kitajec ne nosi vedno srca na jeziku. Razume se, da je bil visoki mandarin slovansko pogoščen.

so bili pokupljeni v Avstraliji na račun japonske vlade.

Japonsko posojilo.

London, 25. marca. „Standard“ poroča iz New Yorka, da je novo japonsko posojilo ondi že podpisano.

Notranje rusko posojilo.

Peterburg, 25. marca. Za poravnave vojnih stroškov je car zapovedal finančnemu ministru, naj razpiše 5% notranje posojile v znesku 200 milijonov rubljev. Sto milijonov naj se dobi potom subskripcije tako, da se bodo pogoji objavili šele pozneje.

Junaški ruski polk.

Peterburg, 26. marca. Peterburški brzjojavni urad poroča 25. t. m. iz Sipingaja: Po močnih zadnjih stražah krita, zaseda armada nove utrjene pozicije. Danes zjutraj je jездil poveljnik armade mimo četa ter posebno pozdravil ostanke strelskega polka, ki si je z bajonetom napravil pot skozi sklenjeni obroč mnogo številnejših japonskih četa. Le 126 mož tega polka se je vrnilo s svojo zastavo. Položaj četa je dober.

Hunhuzi.

Peterburg, 27. marca. Peterburški brzjojavni urad poroča iz Guntulina včeraj: Na desnem ruskem krilu je bilo opaziti v okolici mesta Mamakaj precejšnje tolpe Hunhuzov.

Vprašanje o miru.

Peterburg, 27. marca. Reuterjev urad je poročal, da se je v petek ministrski svet posvetoval o mirovnem vprašanju ter da se je večina principiarno izrekla za to, da je sedaj ugoden trenutek za mirovna pogajanja. Peterburški brzjojavni urad pa dementira to vest ter pravi, da je to že zagledelj neresnično, ker v petek ni bilo nobene seje ministrskega sveta.

Köln, 27. marca. „Köln. Zeitung“ poroča včeraj iz Peterburga: Vkljub vestem o premirju je gotovo, da v vladnih ruskih krogih o premirju ter o mirovnih pogajanjih ni ničesar znanega. Življenjski interesi Rusije govore sedaj proti premirju, s katerim bi se položaj ruske armade nič ne izboljšal. Ruska lastna finančna sila zadoštuje popolnoma, da se vojska nadaljuje brez tuje pomoči. Tudi za slučaj, da bi zmanjkalo denarnih zalog, bi Rusija dobila sredstva in pota za nadaljevanje vojske. Notranjepolitični položaj bo delal tem manj težav, ko sta car in vlada voljna, izpremeniti od carja objubljene reforme v dejstvo. Peterburg, 27. marca. General Grodekov je sedaj končal preiskavo, ki mu jo je naložil veliki knez Nikolaj glede možnosti nadaljevanja vojske. General je izjavil, da je popolnoma nemogoče, preskrbeti za armado 800.000 mož stanovanj in živžev.

London, 27. marca. Tukajšnji listi poročajo, da se bo kralj Edvard peljal v Kodanj k 87. rojstnemu dnevu kraljevem. Listi menijo, da je to v zvezi z mirom, ker ondi pričakujejo carjeve matere, akoravno je že odpevala obiske.

Ruske izgube.

Odesa, 25. marca. Štabni stan 14. in 15. pehotne divizije oblega na tisoče žensk in otrok, ki pričakujejo vesti o svojcih. Lepaki naznanjajo, da sta oba oddelka pri Mukdenu silno trpela ter bila razpršena. Lista izgub se bo mogla priobčiti šele, ko bodo došle nadaljne brzjojavke.

Gospodarske posledice vojske.

Peterburg, 25. marca. Organ ruskih industrijcev ostro piše proti vojski ter vprašuje, je-li možno zahtevati novih žrtev, ako pa trgovina in industrija popolnoma stojita. Položaj kmečkega in industrijskega prebivalstva se je zelo poslabšal. List pozivlja vojno stranko, naj sklene mir in naredi zopet red doma.

Veliki knez ruski Nikolaj Nikolajevič.

London, 24. marca. Vest, da bo veliki knez Nikolaj Nikolajevič odšel na bojišče, da dožene v kakem stanju se nahaja armada, smatrajo za simptom miru. Tu nihče ne misli, da bi Rusi mogli vojsko nadaljevati z uspehom. Prepričani so, da se bo armada umaknila do naravne meje v gorah Kinhav ter opustila vse ozemlje vzhodno od te črte. Japonska, tako dokazuje v Londonu, ki je zasedla žitnico vzhoda ter zaprla tihomorske luke, lahko izstrada Pomurje. Maenje domoljubnih organov Rusije je sledeče: Mukden je bil poraz, ki pa vojske ni odlečil. Napoleon je l. 1812 prodril v srce Rusije, pozneje pa je Aleksander I. diktiral mirovne pogoje v Parizu.

Japonsko brodovje.

Landakan (Borneo), 26. marca. Viceadmiral Deva je prišel s križaricama „Kasagi“ in „Citoze“ ter s pomožnima križaricama „America-Maru“ in „Jamatamaru“ 18. t. m. v Labuan ter je drugi dan zopet nadaljeval svoje vožnjo.

Državni zbor

je včeraj razpravljaj predlogo o določitvi okrožij za nabavo pese, kateri sladkorni industriji ravno tako srdito nasprotujejo, kakor je kmetje, ki jo pridelujejo na Moravskem in Češkem, žele. Do pol 8. ure zvečer se je vršila debata med zastopniki kmečkih koristi in industrijskimi zastopniki. Danes bo zbornica razpravo o tem predlogu nadaljevala.

Predložen je predlog o zahtevah poštarjev, poštinskih ekspedientov obeh spolov in poštinskih manipulantin.

Poslanec Spinčić in tovariši so interpelirali železniškega ministra radi slovenskih napisov na železnici Celovec - Trst, posebno v okolici Trsta.

Zbornica pojde dne 11. aprila na počitnice.

Socialna demokracija — Proč od Rima!

V Kremu je socialno-demokratski poslanec Schuhrmeier na strankarskem shodu govoril, da je dolžnost socialno-demokratske organizacije agitirati za odpad od katoliške cerkve. To je baje edina pot, da se rešijo socialni demokratje iz „suženstva papeževе cerkve“. Soglasno so sprejeli ta predlog. — Tako umevajo socialni demokratje svoje načelo: Vera je privatna stvar!

Na Ogrskem še nimajo ministrstva.

Vladar še vedno zaslišuje razne politike. Avstrijski poslanik pl. Szögeny je bil dvakrat pri vladarju. V sredo bo zopet odpotoval v Berlin. Szellu je vladar ponudil sestavo novega ministrstva, a Szell je moral odkloniti ponudbo. Ker ni mogoče sestaviti parlamentarnega ministrstva, mislijo sestaviti začasno poslovno ministrstvo, ker bi Tisza že rad odstopil. Pravijo, da bo tako ministrstvo imenovano koncem tega tedna. „Magyar Ország“ poroča, da bosta odstopila Tisza in Khuen-Hedervary, posle bo vodil Lukacs.

Danes so povabljeni na dvorni obed poslanci neodvisne stranke: Kešut Justh, Szederkeny, Daniel in grof Zeleky. Izpolni se je torej svoječasno Banffyjevo preokovanje, da bo elegantni Košut še obedoval pri onem vladarju, proti kateremu se je bojeval njegove oče.

Iz Vatikana.

V Vatikanu zagotavljajo, da bo v prihodnjem konzistoriju kardinalom vročena apostolska bula, ki bo kardinalom prepovedala izjaviti kak ugovor proti izvolitvi kake osebe za papeža. Bulo bodo kardinali podpisali in bo njena vsebina naznanjena prizadetim državam, v prvi vrsti Avstriji.

Dogodki na Ruskem.

Peterburg, 26. marca. „Handel und Industrie Zeitung“ poroča o novih davkih. Uradniki, ki imajo na leto nad 600 rubljev plače, bodo morali plačati 2% od svoje plače za davek. Nadalje so zvišali davek na dedščino za 50%, na pivo za 33⅓%; na vžgalice za 100%, na domače drože za 100% in na tuje za 71%. Za pud destilovane nafte so pa določili 60 kopejk danka.

Varšava, 27. marca. Osebo, ki je izvršila napad na Nolkena, je prijel tajni policist Kurakin, a se mu je iztrgal in ušel. Zasledoval ga je nato policist Gavrilov, a napadalec ga je ustrelil in ušel.

Jalta, 27. marca. Vsa skladišča in prodajalnice žganja so opustošene. Zažgali so nekaj prodajalnic. Prebivalstvo je jako razburjeno. Za vzdrževanje dojdejo nova vojaška pojačenja. Pošto straži vojaštvo. Mestni svet je imel izredno sejo.

Dunaj, 27. marca. Tukajšnji listi poročajo, da je pariška policija odkrila zaroto ruskih beguncev. Zarotniki so imeli namen podpirati vstajo v Rusiji. Policija je izvršila 20 hišnih preiskav. Zarotniki imajo podružnice v vseh glavnih evropskih mestih. Policijski komisarji so našli pri ruskih beguncih mnogo tajnih spisov in listin, ki so jih oddali državni policiji. Izgnali bodo več oseb.

Pariz, 27. marca. Na povelje varnostnih oblasti je izvršilo deset policijskih komisarjev v raznih mestnih delih hišne preiskave. Rekli so, da se hočejo prepričati, če se ne vrše prepovedane igre. „Figaro“ pa piše, da je stvar bolj resna. Pariška in ruska tajna policija sta odkrili tajno zaroto ruskih beguncev, ki je imela namen povzročiti novo revolucijo na Ruskem. Zarotniki so imeli privržence v raznih evropskih mestih, kjer so izvršili policijski organi hišne preiskave. V Parizu so pri 23 osebah izvršili hišno preiskavo in zaplenili mnogo pisem in spisov, ki so jih izročili ministru za notranje stvari. Mogoče je, da bodo vsled tega izgnali več oseb.

Peterburg, 27. marca. O Gorkem poročajo: Pesnik jako kašlja in bljuva kri. Prosil je, da bi smel odpotovati na Krim, predno bo obravnava proti njemu, a še niso rešili njegove vloge. Razprava proti njemu

bo 12. maja pred peterburškim sodiščem in bo tajna. Niti sorodniki ne bodo smeli biti pri razpravi navzoči. Če bodo Gorkega obsodili, ga najbrže ne bodo takoj zaprli. Obtoženi pesnik je izjavil, da ga bo zastopal njegov dosedanji zagovornik. Gorkega dolže, da je širil oklice, ki pozivljajo na preukojno sedanje državne oblike v Rusiji. Za to je zakorita kaznen triletni trdnjavski zapor.

Peterburg, 27. marca. Varšavski dopisnik peterburške brzojavne posredovalnice trdi, da varšavska policija ni odkrila na pokopališču Pevenskega 80 bomb.

Bjelostok, 27. marca. V tovarnah zopet delajo. Mesto ima navadno lice.

Samara, 27. marca. Stavkati je sklenilo 15 trgovskih pomočnikov, ker jim gospodarji niso hoteli znižati delavnika.

Varšava, 27. marca. Napad na policijske postaje se je izvršil, da bi se podal policijski mojster na postajo. Bombo je vrgel 18letni ključavničar Okrcia.

Sevastopol, 27. marca. Vsled poročil o nemirih v Jalti je prebivalstvo razburjeno. Potniki ki so hoteli odpotovati v Jalto, so prekinili potovanje. Policijski načelnik v Jalti je bil ranjen. V Jalti bodo odposlali vojno ladjo z mornarji in 8 stotnijami vojakov.

Peterburg, 27. marca. Vedno več delavcev stavka v Peterburgu. Število stavkujočih znaša sedaj 35.000.

Dnevne novice.

Pomanjkanje krme.

Deželni pomožni odbor sestujoč iz zastopnikov c. kr. deželne vlade, deželnega odbora, c. kr. kmetijske družbe, Zadrugne zveze in Gospodarske zveze sestavlja v svoji seji 18. marca 1905 seznam onih krajev na Kranjskem, ki imajo vsled lanske letne velike suše pomanjkanje krme, in sicer obsega ta seznam sledeče kraje: 1. Sodnijski okraj Lož in Cirknica. 2. Občini Planina in Rakek, sodnijskega okraja Logatec. 3. Občini Dele in Kanomlja, sodnijskega okraja Idrija. 4. Občine St. Peter, Šmihel in Košana, sodnijskega okraja Postojna. 5. Sodnijski okraj Senožeče — izvzeta je občina Hrenovce. 6. Sodnijski okraj Višnja gora. 7. Sodnijski okraj Velike Lašče, izvzeti sta občini Turjak in Rob. 8. Sodnijski okraj Ribnica. 9. Politični okraj Črnomelj — izvzete so občine Metlika, Lokvica, Božjakovo, Dragatuš, Kot in Tančagora. 10. Politični okraj Novo mesto. — Spodaj podpisani izvrševalni odbor ima nalogo, da nakupi in odda krmo živinorejcem gori navedenih krajev. Po tozadavnih predpisih c. kr. poljedelskega ministrstva preskrbi se krma — po primernih cenah — same tistim živinorejcem, ki bi sicer morali radi pomanjkanja vsled suše živino predati. Oddajala se bode krma le proti takojšnjemu plačilu — in samo v izvanrednih slučajih tudi na upanje. Stroške za vožnjo krme plača sicer tudi prejemnik a se mu potem odračunajo od kupne vsote. Naročila krme poslati je po možnosti takoj, a najkasneje do 10. aprila 1905 „Gospodarski zvezi“ v Ljubljani, in sicer skupno po občini, kmetijski podružnici ali zadrugi. Vsaka zloraba te pomoči je strogo prepovedana in bi se tudi kaznovala; zato naj naročajo krme le živinorejci, ki niso nič svojega sena prodali, niso oddali svojih zemljišč v najem in so res v taki zadregi, da bi morali živino predati, če ne dobijo po primerni ceni krme. Županstva, oziroma načelniki kmetijskih podružnic in zadrug jamčijo pri skupnih naročilih za ta dejstva posameznih naročnikov. Podrobna pojasnila daje „Gospodarska zveza“ in je objavila posebej lista „Kmetovalec“ in „Narodni gospodar“ v svojih prihodnjih številkah. — Izvrševalni odbor za preskrbovanje krme: Pirc, I. r., za c. kr. kmetijsko družbo. Rožman, I. r., za „Zadrugno zvezo“. Jeglič, I. r., za „Gospodarsko zvezo“.

Zbirka ljudskih iger.

Ponatisnila sta se 2. in 3. snopič in se zopet dobila. Drugi snopič obsega tri igre s samo moškimi vlogami, namreč: „Vedeževalka“, gluma v enem dejanju; „Kmet Herod“, burka v dveh dejanjih in „Župan sardamski“, veseloigra v treh dejanjih. Ena igra ima samo ženske vloge, namreč „Jeza nad petelinom in kes“, veseloigra v dveh dejanjih. — Tretji snopič obsega dve igri s samo moškimi vlogami, namreč: „Mlini pod zemljo“, igra v petih dejanjih in „Sanje“, igre s petjem v petih dejanjih.

Ena igra ima samo ženske vloge: „Sveta Neža“, igra v dveh dejanjih. — Prvi in četrti snopič se tudi še dobijo. — Peti in šesti snopič (skupno) bo v kratkem natisnen. Cena snopičem 1-4 je à 80 vin., po pošti 90 vin.; ta cena velja v prihodnje tudi za društva, ki naroče po več snopičev skupaj, ker ob sedanjih nizkih ceni ni bilo mogoče pokriti vseh tiskovnih in drugih stroškov. Cena skupnemu (5. in 6.) snopiču bo 1 K 60 v., po pošti 1 K 70 v. Snopiči naj se v bodoče naroče edino le v „Katoliški bukvarni“ v Ljubljani, ki je prevzela vso razprodajo.

— Egiptovska očesna bolezen ali „trahom“ v Zagorju ob Savi. Bolezen se čedalje bolj širi. Do prav hude stopnje se vendar do sedaj še ni razvila. V začetku se po navadi niti ne čuti. Zato se marsikomu čudno zdi, ko mu zdravnik pove, da je bolan. Lenim otrokom, ki neradi hodijo v šolo, je to prav všeč, češ, dobra je taka bolezen, ki nič ne boli: v šolo pa le ni treba iti. Obe šoli — v Zagorju in v Toplicah — sta zatvorjeni od 25. sušca do 7. aprila. Krajni zdravnik g. dr. T. Zarnik je imenovan za epidemijskega zdravnika. Dan na dan oblegajo celo dopolne množice pacientov njegovo stanovanje.

— Hrvaške novice. Umrli je v Gospicu odvetnik dr. Valentin Marn, star 31 let. — Mestna mesnica v Zagrebu vedno bolje uspeva. Kakor trdijo hrvaški listi. — Mažarski na pisi na vojaških čepicah so se nakrat pojavili pri domobrancih v Sisku. Na mestu dosedanjega hrvaškega napisu „Za kralja i domovinu“, se blišči sedaj na čepicah „Királyen es hazáért“. To je skrajno protizakonito! Hrvatje upravičeno zahtevajo, da se taki napisi odstranijo! — Odlični hrvaški operni pevec Kašman bo te dni nastopil zopet v Parizu. Kašman ima krasen bariton, dasi je že 60 let star. Svojo karijero je pričel v Zagrebu. Pozneje ni zadostil vojni dolžnosti in vsa prizadevanja prijateljev, da se mu sedaj opuste posledice ter se mu devoli povratak v domovino, so bila zaman. — Velik vlom. V Ilici v Zagrebu so tatovi po noči vlomili v predajalnico juvelirja Armana. Tatovi so odnesli 200 zlatih prstanov, 30 zlatih priveskov, 18 zlatih ženskih ur, 6 zlatih moških ur, 65 srebrnih ur, 15 tenkih ženskih verižic, 30 srebrnih verižic za ure, 100 priveskov za verižice, 40 zlatih poročnih prstanov, eno pozlačeno budilnico, 3 zlate broše, 48 zlatih uhanov itd. Vrednost ukradenih stvari je nad 10.000 K. — Velika nesreča v Zemunu. Na cesti pri Zemunu se je podsula zemlja na neko hišo. Pod zemljo je bila pokopana v hiši stanujoča 70 let stara Žigič. Vojaki domobranci so hiteli na pomoč, a ko so odkopavali nasuto zemljo, se je podsulo nakrat še več zemlje, ki je pokopala pod seboj šest vojakov in vojaškega črevljarja. Črevljarja so izvlekli mrtvega, štiri vojaki so težko ranjeni, starka in dva vojaka sta ostala pod zemljo. Očigled take nesreče so vojaki pričeli bežati s tako silo, da se je na begu ponesrečilo 14 vojakov. — Poslanec Josip Karlovič, dvorni svetnik, je umrl v Oseku. — Nove ulice v Zagrebu bodo nosile ime: Rački, Mažuranić, Trnski, Kumičić. — Hrvat na bojišču. V ruski armadi se kot nadporočnik bori Hrvat Marko Spadić, ki je eden najhrabrejših častnikov ruske armade. Odklikovan je že s štirimi svetinjami najvišjih redov. Po bitki pri Ljaojanu mu je sam Kuropatkin pripel na prsa križ sv. Jurija.

— Umrli je v Leskovcu trgovec gospod Ferdinand Schöner. — Občinski zastop v Pulju bo baje razpuščen. Imenovan bo vladni komisar. To vest je treba sprejeti z veliko rezervno.

— Napadi na našega cesarja pred ameriškim sodiščem. Cleveland, O., 16. marca. Včeraj se je tukaj vršila obravnava proti Kekoviču in drugovom, ki so obdolženi, da so ponarejali in razširjali avstrijske 20kronske bankovce, katere so njihovi zavezniki v Avstriji razpečevali in bili deloma radi tega tudi obsojeni v večletno ječo. Kekovičev zagovornik je med svojim zagovorom strastno napadal avstrijskega cesarja in avstrijsko vladu. Ker je zagovornik začel napadati cesarja Fran Josipa, zadobila je vsa stvar nekak značaj neljubega mednarodnega dogodka. Radi tega je sodnik Taylor pozval govornika, naj govori drugače. Obravnava je prisostvoval tudi zastopnik avstrijskega konzulata, katerega položaj med poslušalci ni bil baš prijeten.

— Mož zgorel. Na postaji južne železnice v Trstu je vzel iz nekega soda špirita 31letni premikač Jakob Molek steklenico špirita. Pri sebi je imel navadno svetilko premikačev. Ko je nesel steklenico preko tirov na varno, je padel, steklenica

se mu je razbila, istotako svetilka in nakrat je imel obe negi v plamenu. Prepekljali so ga v bolnico, kjer je umrl.

— Tržaški listi o „Glasbeni Matici“. „Triester Tagblatt“ piše med drugim: Sinoči se je vršil v veliki koncertni dvorani „Narodnega Doma“ pred razprodano hišo prvi obeh koncertov pevskega zbora ljubljanskega glasbenega društva „Glasbena Matica“. Imenovani zbor, ki je pod priznanim vodstvom pevovedje g. M. Hubada l. 1896 nastopil v dveh javnih koncertih na Dunaju in bil od ondotnega časopisja najtopleje pozdravljen ter njegovo prednašanje najugodnejše prosojano, je slavil včeraj s svojimi vzornimi produkcijami prave trumfe Okrog 150 oseb močni zbor razpolaga le s svežimi in izšolanimi glasovi, katerih čudovito soglasje je prišlo do popolne veljavo i v najnežnejšem pianissimu i v fortissimu. Izredno bogati program včerajšnjega koncerta — skupno se ni pelo nič manj ko 24 pesmi — je nudil v svoji mnogoličnosti dovolj prilike, popolnoma spoznati zborove prednosti. Posebno goji „Glasbena Matica“ slovansko narodno pesem, v prvi vrsti seveda slovensko narodno pesem. Posebno platično je izražen narodov humer v pesmi „Miška“, vesela napitnica se začena z besedami „Bratci, veselo vsi“, jako prijetno je donela pesem „Skrjanček poje, žvrgoli“, med tem, ko je donela sladka otožnost in koprnjenje iz znane pesmi „Luna sije“, ki je bila peta posebno z občutkom — Folkloristično posebno zanimivih je pet srbsko-makedonskih napevov iz Ohride (vilajet Monastir), v katerih se kaže jugoslovanski pesni značilna otožnost. Med umetnimi pesmimi naj imenujemo predvsem Ant. Försterjevo balado „Ljubica“, ki jo poznamo že iz zadnjega koncerta tukajšnjega slovanskega pevskega društva in katere vzorno proizvajanje je vzbudilo včeraj vihar odobravanja. Navedene pesmi so izključno mešani zbori, v katerih ravnotežje med ženskimi in moškimi glasovi tvori posebno blagoglasje. Jako krepak je moški zbor, ki je med drugimi pel tudi eno hercegovsko pesem. Poleg zborovih pesmi so bili na programu tudi solo-spevi. Ljubljanska koncertina pevka gdč Mira Dev je dosegla s svojim blagodnečim, nežnim glasom in s svojim pretresljivim petjem sumno odobravanje; posebno lepo je pela Prochazkovo „Zvezde žare“ in Lajovičovo skladbo. Imeniten bas ima ljubljanski operni pevec g. Julij Betetto, čegar krepak in globok bas stoji v posebnem nasprotju z mlado njegovo postavo. Njegovo petje arije kneza Gremine iz Čajkovskega opere „Evgenij Onegin“ je želo tako burno pohvale, da je moral pevec še nekaj dodati.

Ljubljanske novice.

Ij Predavanje „Slov. kršč. soc. zveze“. Danes zvečer bo ob pol 8. uri predaval preč. g. kanonik Sušnik. Predavanje bo razjašnjeval s skioptikonom.

Ij Podoknico je priredila včeraj vojaška godba nadvojvodi Jožefu Ferdinandu, ker je nadvojvoda dobil vojaški zaslužni križec.

Ij Prihodnja javna vinska pokušnja v tukajšnji deželni vinski kleti bo v soboto, dne 1. aprila od 7.—9. ure zvečer.

Ij Gostilno „pri levu“ prevzame g. Kos iz Trbovelj.

Ij Rdeči križ. Občni zbor deželnega in gospejnega pomožnega društva Rdečega križa za Kranjsko, določen na 24. dan t. m. se vsled nesklepčnosti ni mogel vršiti in se bo drugi občni zbor vršil ne glede na število navzočih članov danes ob 6 uri zvečer v knjižnici c. kr. deželne vlade.

Ij Nepredvidna vožnja z motorjem. Dne 25. t. m. so bili sprehajalci na Dolenjski cesti v velikem strahu. Neki mehanik se je vozil z motorjem po cesti zelo naglo in ker je bil nekoliko vinjen, je bil enkrat na eni strani ceste, drugič pa na drugi strani. Na mostu je zavozil na hodnik kjer je padel. Poškodoval se je na glavi, desnim očesom in na desni roki.

Ij Izselsjevanje. Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 400 Hrvatov in 100 Slovencev. — V Ino-most je šlo 190 Crnogorcev, 100 Hrvatov je šlo v Meran, 50 pa v Heb. — Na Hrašico je šlo 70 Hrvatov, nazaj pa 100 Hrvatov in 70 Makedoncev. Vsled obilega izselsjevanja je bilo včeraj po Kolodvorski ulici veliko vrvenja in so bile vse gostilne prenapolnjene. — Ob 1. uri ponoči je prišel v Ljubljano posebni vlak s 750 laškimi zidarji. Od teh se je odpeljalo 600 v Budimpešto, drugi so pa ostali v Ljubljani.

Koroške novice.

k Obstrukcija v celovski trgovski in obrtni zbornici. Shod nemških obrtnikov, ki se je vršil te dni v Celovcu je pozval zastopnike obrtnikov v celovski trg. in obrtni zbornici,

naj se sej več ne udeležujejo, ker je zbornica sprejela k vladni obrtni predlogi dostavek, da ima trgovci pravico sprejemati naročila za dela, ki spadajo v obrtniški delokrog.

k Beljak dedič. Nedavno umrla gospa Ana baronica Aichlberg je zapustila beljaški mestni občini za mestno bolnico svojo vilo in vrednostnih papirjev za 60.000 kron. Vilo bodo preustrojili za dom rekonvalescentov.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 28. marca. V Tridentje prišlo dvajset vagonov naloženih z najnovejšimi topovi, ki bodo služili pri vojaških vajah ob italijanski meji.

Dunaj, 28. marca. Zbornica nadaljuje včerajšnjo debato, ki pa danes ne bo še končana, ker so se uvedle kompromisne obravnave, ki se bodo tekom tedna nadaljevale.

Osijek, 28. marca. Vsi zidarji, tesarji in kamnoseki so ustavili delo, potem ko je stopil v veljavo delavni red, ki se ga izdale oblastnije.

Lisabona, 28. marca. Nemški cesar je danes prišel sem. Bil je slovesno sprejet. Odlikoval je kralja in kraljico z visokimi redovi.

Libava, 28. marca. Tu stavkajo dijaki, ki zahtevajo, da se odstavi nekega neljubega jim nadzornika, zastopstvo v učiteljskem kolegiju in pravico, da si sami volijo svoje učitelje. Tudi učenke višje dekleške šole stavkajo, ker je prednica po bitki pri Mukdenu prepovedala neki ples. Njihova parola se glasi: „Proč s prednico, smrt ji!“

Varšava, 28. marca. Najdba bomb na pokopališču je delo policije, ki je s tem hotela pokazati svojo sposobnost pri zasledovanju zarotnikov. Guverner je namreč izrekel policiji grajo, ker ni dobila napadalcev na vojaško patroljo.

Peterburg, 28. marca. Pri nemirih v Jalti je včeraj množica požigala, napadla in opustošila predajalnice, vdrla v policijske prostore in oprostila ujetnike. Infanterija in konjenstvo je na poti v Jalto.

Tiflis, 28. marca. V okraju Gori nemiri naraščajo in so vedno nevarnejši. Kmetje groze s požiganjem, če se oblasti ne uklonijo njihovim zahtevam.

London, 28. marca. Iz Peterburga in iz Tokia poročajo o prodiranju Japoncev proti Kirinu.

Pariz, 28. marca. Kavamura gre proti Kirinu. Rusko umikanje je jako težavno, ker je silno težko vzdržati red pri prevozu. Ker je manjkalo voz, so morali bolne in ranjene pustiti na poti. — V tem stanju Rusi ne bi mogli vzdržati resnega napada.

London, 28. marca. „Times“ poroča iz Tokia: Po uradnem poročilu je japonska armada prestopila palisade ter prodira sedaj v široki črti ob železnici. Japonske predstraže se nahajajo 160 km. severno od Mukdena. Rusi so se popolnoma umaknili iz pokrajine, po kateri teče reka Ljaohe. Isti list poroča iz Peterburga: Razun bojov na prednjih stražah ni na bojišču nič posebnega.

Peterburg, 28. marca. Od začetka vojske je bilo odposlanih v Harbin 775.000 vojakov in častnikov. Lineičeva armada obstoji sedaj iz 300.000 mož, a še mnogo-brojnejše čete čuvajo železnice.

London, 28. marca. Dopisniki, ki so bili ujeti v Mukdenu, so izpuščeni.

Peterburg, 28. marca. Poveljnik tretje mandžurijske armade, general Kaulbars, je imenovan za poveljnika druge armade. Poveljnikom tretje armade je imenovan general Pacanov.

London, 28. marca. „Standard“ poroča, da je Roždestvenski dobil povelje, naj gre naprej in naj ne čaka tretjega brodovja, ki bo radi popravljanja ostalo dalje časa v Rdečem morju.

Berolin, 28. marca. „Lokalanzeiger“ poroča, da car osebno noče miru, ampak nadaljevanje vojske, ker bi bil sedaj vsak mir za Rusijo poniževalen. Ne ve se še, koliko je bilo zadnji čas izgub. Generalni štab sestavlja sedaj pregled, koliko je še vojakov na bojišču. Rusija nikakor noče

plačati eno in pol milijarde vojne odškodnine ter pripoznati Japonski kontrole nad svojim breževjem v Tihem oceanu. Vendar pa dotični poročevalec trdi, da je izvedel, da bi bila Rusija pripravljena skleniti mir pod naslednjimi pogoji: Mandžurijo Rusija zapusti, odpove se vplivu na Koreji in en del Sahalina odstopi. Končno bi bila pripravljena plačati tudi nekaj vojne odškodnine, a ne toliko, kakor se sedaj govori. Japonska si še ni priborila niti koščka ruske zemlje in Rusija hoče vojsko zase častno končati.

Meteorološki poročilo.

Višina n. morjem 306-2 m, srednji zračni tlak 736-0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celsiju	Vetrovi	Nebe	Padačina v 24 urah v mm.
27	9. zveč.	735-9	+7-2	sl. jug.	del. obl.	0-0
28	7. zjut.	733-4	+5-7	brezveter.	obl.	
	2. pop.	732-1	+13-5	p. m. jzah.		

Srednja včerajšnja temp. +9 3°, norm. +5 8°.

Dnajska borza

dne 28. marca.

Skupna 4% konv. renta, maj-nov.	100-35
Skupna 4% konv. renta, jan.-julij	100-20
Skupna 4-2% pap. renta, feb.-avg.	100-75
Skupna 4-2% sreb. renta, april-okt.	100-75
Avstrijska zlata renta	120-—
Avstrijska krona renta 4%	100-50
Avstrijska invest. renta 3 1/2%	93-15
Ogrska zlata renta 4%	118-55
Ogrska krona renta 4%	98-20
Ogrska invest. renta 3 1/2%	89-80
Delnice avstro-ogrsk. banke	16-45
Kreditne delnice	675-—
London vista	239-90
Nemški drž. bankovci za 100 mark	117-15
20 mark	23-46
20 frankov	19-08
Italijanski bankovci	95-30
Cekini	11-28

Tržna poročila

od dne 27. marca 1905.

Budimpešta. Pšenica za april 18-36 do 18-38; rž za april 14-78 do 14-80; oves za april 13-86 do 13-88; kornica za maj 15-04 do 15-06.

Pšenica; ponudbe srednje, povpraševanje srednje, mrtvo. Prodaja 12.000 met. stotov, za 5 do 10 stot. nižje. — Kornica mirno. — Druga žita mrtvo, brez kupčije. — Vreme: oblačno.

Priporočamo

švicarska vezila

za telesno in posteljno perilo ki glede trpežnosti ne zaostaja za ročnim delom. Dobi se v Ljubljani samo pri

Antonu Šarcu, specialna trgovina za opreme nevest, Sv. Petra cesta št. 8.

42 12-12

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je nenadoma umrl naš ljubljani oče, brat, stric, svak in soprog, gospod

Anton Povše
gostilničar in posestnik v Spodnji Šiški,

v 41. letu svoje starosti ob 9. uri dopoldne.

Pogreb predragega rajnika pojde v sredo, dne 29. t. m., ob polu 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Spod. Šiška št. 9, na pokopališče k sv. Krištofu. Sv. maše zadušnice se bodo brale v cerkvi sv. Jerneja v Spodnji Šiški. Priporočamo ga vljudo v tople molitve.

Spodnja Šiška, 27. marca 1905.
602 **Žalujejo ostali.**

Preklic.

Podpisana naznanjava, da nisva plačnika za dolgeve, ki bi jih naredil najin sin Franc Pirš, ter vsled tega svariva vsakogar, naj mu ničesar ne posodi ali upa. Št. Jernej, p. Sv. Duh-Loče, 26. marca 1905.

601 3-1

Josip in Marija Pirš.

Po zelo nizki ceni se prodaja več **vinskih sodov** od 100—700 litrov in jedna **sesalka (pumpa)** iz cevi za pretakanje vina pri Antonu Maver, „Zaloga mengiškega piva“, Lesce pri Bledu. 573 4-2

Vabilo

na

redni občni zbor

„Posojilnice v Radovljici“

registrirane zadruge z omejenim poroštvom ki se bode vršil

v četrtek, dne 6. aprila 1905 ob polu 4. uri pop. v zadržnih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo ravnateljstva.
2. Potrjenje računskega zaključka za l. 1904.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Volitev ravnateljstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Sklepanje o zgradbi zadržnega doma.
7. Slučajnosti.

600

Ravnateljstvo.

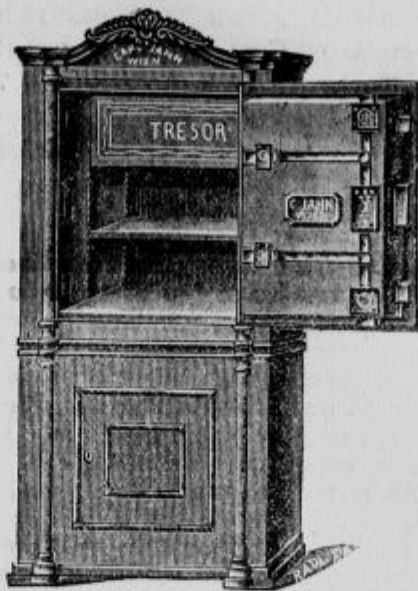
Ernest Hammerschmidta nasledniki Madile, Wutscher & K^o.

trgovina železnin in kovin

1980c 34-2

Ljubljana

Valvasorjev trg 6. Prešernove ulice 50.

Velika zaloga

blagajnic in denarnic ter vseh v železninsko stroko spadajočih predmetov.

Cene nizke!

Čebulček za seme,

419 3-3 **zgodnji krompir,**
beli amerikanec in rožnik, tudi kislo zelje, repo, in čebulo kupuje po najvišji ceni

Jožef Leuz v Ljubljani
pri novem Fran Jožefovem mostu.

Mednarodna panorama.

Ljubljana, Pogačarjev trg. 606

Ta teden

Rusija = Perzija.

Potovanje od Tiflisa v Baku, Rešt, Astrahan, Kasan.

605 3-1

Razglas.

Razpisano je **delo vodovoda** za vasi Slavina, Koče in Žeje, ki je cenjeno na 53.600 K. Natančneje se razvidi iz proračuna, kateri je na vpogled v občinski pisarni na kolodvoru Prestranek.

Tozadevne prošnje se morajo vložiti do 15. aprila t. l. pri podpisnemu uradu.

Županstvo občine Slavina,

dne 27. sušca 1905.

Šola

se bode zidala pri sv. Trojici p. Novavas pri Rakeku.

Dela so cenjena na 19.093 K 90 vin.

Načrti, proračun in pogoji ležijo v pregled pri predsedniku stavbenega odbora Frančišku Pavlin sv. Trojica št. 7 od 27. marca do 10. aprila t. l. Jamščine je 10%.

Stavbeni odbor za zgradbo nove šole pri sv. Trojici.

Sv. Trojica, dne 25. marca 1905.

604 2-1

Frančišek Pavlin, predsednik.

Zahtevajte pri nakupu

671 60-60

Schicht-ovo štedilno milo z znamko „jelen“.

Ono je

zajamčeno čisto
in brez vsake škodljive primesi.
Pere izvrstno.

Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno, perilu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

Jurij Schicht, Ustje, največja tovarna te vrste na evropski celini.

Varstvena znamka.

Dobiva!
se povsod

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za izgube pri zrebanjih pri izrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako zrebanje.

Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba

„MERCUR“

I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strebelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem ob kurznih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni nasveti za doseg kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnih.

18 150-33